

deres Afstemning. Jeg har havt den Opfattelse, at Thingets Flertal gennem sin Afstemning har sagt dette: Arbeid videre paa det Grundlag, at faae Renten ned til 4 pCt., saa give vi Her isvrigt frie Hænder med Hensyn til, hvorledes I kunne naae det. Jeg havde ønsket, at det skulde kunne naaes ved Overenskomst med den høitærede Finantsminister om, at det skulde ske ad administrativt Vej, det synes der ikke at have været synderlig Udfigt til. Jeg synes ikke, Udvalgets Flertal har kunnet gjøre Andet, end hvad det har gjort, at indstille Forslaget, som det her foreligger, til Thingets Vedtagelse. Jeg skal endnu kun sige, at det lille Vædringsforslag, jeg har indbragt paa egen Haand om Forandring af Lovens Titel, har jeg betragtet som en formel Nødvendighed, hvis Forslaget under Nr. 6 bliver vedtaget. Ganste vist, der ligger deri en Indrømmelse af, at Loven saa kommer til at dreie sig om noget Mere end om Bonusubbetaling; men det er der jo ikke noget Mennefte, der har negtet og det er jo ikke den eneste Gang, man har set det i vor Lovgivningspraxis, at den samme Lov har omfattet flere forskjellige Ting. Den høitærede Finantsminister har f. Ex. en Gang — for at nævne et Exempel, der lige falder mig ind — indbragt en Lov, der gik ud paa forskjellige Forandringer i de indirekte Afgifter, og dertil knyttede han den Bestemmelse, at en Del af Indtægten af Brændevinsafgiften skulde fordeles som Understøttelse til de Fattiges Kasser. Toldlovgivning og Statsstilskud til „de Fattiges Kasser“ ere to grumme forskjellige Ting, og dog kunde den høitærede Finantsminister knytte dem til hinanden i det samme Forslag.

Finantsministeren (Estrup): Den ærede Ordfører indrømmede selv, at en saadan Forandring af Lovens Titel var en Nødvendighed, naar § 19 skulde have en blivende Plads i Loven. Der kunde vistnok med Føje have været reist det Spørgsmaal, om overhovedet § 19 kunde indstemples i Loven, saalænge Lovens Titel var den, den var, eller om ikke en saadan Bestemmelse som den, der indeholdes i § 19, maatte være stillet som et særligt Lovforslag for at blive bragt frem i Stedet for ganske vilkaarlig at være knyttet til et Forslag, som det ikke har det Mindste med at bestille. Den ærede Ordfører gjorde ikke med et eneste Ord Forsøg paa at svække min Paastand derom. Det skulde da ogsaa kun kunne ske, om man vilde forsøge, vilde tage det saa haartrukket, at sige, at det var passende samtids med, at Selskabet udrede Bonus til sine Interessenter, saa ogsaa at lade det uddele

Bonus til sine Debitorer, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem er saa slet Vogler, at han endog blot vil forsøge paa en saadan Sammenknytning. Det er i mine Tanker et aldeles uberettiget Paahæng til dette Lovforslag, som dette Vædringsforslag tilfigter. Jeg har opfattet Afstemningen ved 2den Behandling saaledes, at man ikke derved har stemt definitivt, hverken paa Bestemmelsen, saaledes som den løb den Gang i § 19 og heller ikke for § 19 med en anden Affattelse. Man har ment, det var et Emne, som overhovedet fortjente Undersøgelse mellem 2den og 3die Behandling. Altsaa kan jeg ikke se Berettigelsen i, hvad den ærede Ordfører gjorde gjældende, at Enhver, der har stemt for Vædringsforslaget ved 2den Behandling, derved er bunden ved sin Stemme til dette. Hvis dette ikke er Tilfældet, er den ærede Ordfører heller ikke angerløs for, at en saadan i mine Tanker retsstridig Bestemmelse er kommen ind i Loven, en Bestemmelse, som efter min fulde Overbevisning, man vil give denne Bonus, mindst ville kunne være tjente ved. Naar den ærede Ordfører fremhævede, at et Statsinstitut havde en moralsk Forpligtelse, som den private Mand og det private Institut ikke havde, saa tror jeg ikke, at der har været nogen Anledning for ham til at gjøre en saadan Bemærkning, i det Mindste ikke i Noget af, hvad jeg har sagt. Jeg har aldrig anbefalet, at man skulde søge at indvinde det størst mulige Udbytte af Anstaltens Midler ved at tilskidelette Noget af Sikkerheden. Thi det er jo en Selvfølge: Jo større Sikkerhed, desto mindre Udbytte, og jo større Udbytte, man jager efter, desto Mere maa man naturligvis ogsaa risikere. Dette er en saa almindelig Regel, at den ikke kan være tvivlsom. Men hvad er det, den ærede Ordfører anbefaler Thinget at vedtage. Det er jo netop det, at man trods den mindre Sikkerhed skal give de samme Laanevilkkaar, som man giber, hvor den bedste Sikkerhed er tilstede, altsaa Noget, der er fuldstændig stridende mod den almindelige Regel, der er bestemmende for Laangivningen. Jeg ser heller ikke ret, hvorfor man skulde behøve at udøve nogen Tvang mod Anstalten med Hensyn til Medsættelsen af Udlaansrenten, da det jo er en given Sag, at forsaavidt Debitorerne overhovedet kunne byde en saadan Sikkerhed, at de kunne faae Laanene billigere, ville de jo mange Steder kunne faae saadanne Laan, selv om Livrenteanstalten skulde negte at nedsette Renten. Anstalten ønsker selvsølgelig under de nuværende Tidsforhold at anbringe saa meget som muligt af sin disponible Kapital til 4 pCt. mod